

Zdroje a využití informací v oblasti léčiv - lékárníci

Závěrečná zpráva pro Státní ústav pro kontrolu léčiv

Prosinec 2015

Obsah

Hlavní zjištění	3
Realizátor projektu	5
Parametry projektu	6
Struktura vzorku	7
Podrobné výsledky	8
Dotazník	30

Hlavní zjištění

- **Nejčastějším informačním zdrojem** o léčivých přípravcích **je** komerční informační systém **AISLP** využívaný **69 % lékárníků**. **V meziročním srovnání** došlo v otázce informačních zdrojů k významným posunům zejména **v případě většího využívání informací ze SÚKL**.
- **Více než polovina respondentů** (55 %) **vyhledává na internetových stránkách www.sukl.cz „Důležitá upozornění“** o stahování a závadách léčiv, 44 % lékárníků pak hledá obecné informace o lécích, 31 % respondentů se poté zajímá o informace týkající se cen a úhrad léčiv. V meziročním srovnání mírně vzrostl zájem lékárníků o „**obecné informace o lécích**“.
- **72 % lékárníků považuje bulletin Farmakoterapeutické informace za zdroj objektivních odborných informací**, v případě zpravodaje **Nežádoucí účinky léčiv se jedná o 73 % respondentů**.
- **Téměř všichni dotázaní lékárníci získávají příslušné informace** o bezpečnostním riziku léčiva či jeho stahování **prostřednictvím SÚKL (97 %) či příslušného distributora (86 %)**. **V meziročním srovnání** došlo v tomto ohledu **k určitému snížení významnosti držitele rozhodnutí o registraci** a nepatrně i zdravotního rady.
- **84 % lékárníků využívá systém Rychlých výstrah**, naopak 9 % respondentů jej nepoužívá. Nejčastějším důvodem pro nepoužívání systému je skutečnost, že jej nemá příslušná lékárna nainstalovaný. **Oproti roku 2014 nepatrně přibylo těch, kteří daný systém využívají**.

Hlavní zjištění

- **V případě výskytu nežádoucích účinků**, řeší lékárníci nejčastěji tuto situaci **přímo s lékařem, který lék předepsal** (41 %). O něco více než čtvrtina lékárníků (27 %) zašle hlášení přímo na SÚKL. 14 % lékárníků komunikuje přímo s pacientem a informaci dále nepředává. **V meziročním srovnání byl zjištěn nárůst případů, kdy výskyt nežádoucích účinků řeší lékárník přímo s lékařem.**
- Zákonné možnosti **substituce přípravků alespoň někdy využívají téměř všichni lékárníci – 96 %.** Situace je obdobná jako v roce 2014.
- **Téměř všichni lékárníci se již někdy setkali** s tím, že jsou jednomu pacientovi od více lékařů předepsány léčivé přípravky se stejnou účinnou látkou nebo léčivé přípravky, jejichž **současné užívání se vylučuje - 94 %.** Většina oslovených řešila nastalý problém přímo s předepisujícími lékaři (65 %). **Oproti roku 2014 nedošlo k žádným významným změnám.**
- **Naprostá většina pacientů/zákazníků vrací nepoužitá nebo prošlá léčiva osobně** personálu lékárny (93 %).
- Dle vyjádření lékárníků je **nejčastějším důvodem vyhazování nepoužitých léčiv prošlá doba jejich použitelnosti** (66 %). **Ve srovnání s rokem 2014 nedošlo v tomto ohledu k žádným zásadním posunům.**

Realizátor projektu

Sídlo firmy: Chlumčanského 497/5, 180 00, Praha 8

Telefon: 225 986 811

Fax: 225 986 860

E-mail: info@stemmark.cz

<http://www.stemmark.cz>

Pomáháme našim zákazníkům správně porozumět výsledkům výzkumu a zvolit optimální marketingovou strategii, vedoucí k úspěchu a k dosažení jejich cílů. Tím pomáháme jejich růstu a zlepšování pozice na trhu.

Už několik let budujeme otevřenou firmu. Naši zaměstnanci přistupují ke své práci zodpovědně a dostávají úměrný prostor k sebevyjádření. Práce nás baví a vždy se při ní snažíme o řemeslnou poctivost.

Jsme členy profesních sdružení:

BUSINESS ADVISOR

Barbora Večerková

- Mobil: 603 458 959
- E-mail: vecerkova@stemmark.cz

ANALYTIČKA

Jitka Haiderová Soukupová

- E-mail: soukupova@stemmark.cz

STEM/MARK, a.s.

Sídlo firmy: Chlumčanského 497/5, 180 00 Praha 8

Telefon: 225 986 811

Fax: 225 986 860

E-mail: Info@stemmark.cz

Web: <http://www.stemmark.cz>

IČO: 6185 9591, DIČ: CZ6185 9591

Bankovní spojení: ČSOB

Číslo účtu: 234 593 785/0300

Parametry projektu

Zadání projektu

Zadavatelem projektu je Státní ústav pro kontrolu léčiv (dále jen SÚKL), organizace řízená Ministerstvem zdravotnictví.

V zájmu ochrany zdraví občanů je posláním tohoto ústavu:

- zajistit, aby v ČR byla dostupná pouze farmaceuticky jakostní, účinná a bezpečná humánní léčiva,
- podílet se na tom, aby v ČR byly používány pouze bezpečné a funkční zdravotnické prostředky.
- SÚKL současně provozuje pro širokou laickou veřejnost portál <http://www.olecich.cz> s cílem zpřístupnit garantované informace, jejichž je SÚKL vlastníkem, vzdělávat a informovat veřejnost v oblasti lékové problematiky a chránit ji tak před neověřenými a nepřesnými informacemi z lékové oblasti.

Cíle projektu

Cílem projektu bylo zmapovat názory farmaceutů – lékárníků na vybrané otázky lékové politiky:

- zdroje a využití informací o léčivých přípravcích
- nežádoucí účinky léků u pacientů/zákazníků
- využití systému Rychlé výstrahy SÚKL
- využívání a hodnocení odborných informací poskytovaných SÚKLeM (www.sukl.cz, bulletin Farmakoterapeutické informace, zpravodaj Nežádoucí účinky léčiv)
- substituce přípravků, souběžná preskripce
- nakládání s nepotřebnými či prošílymi léky

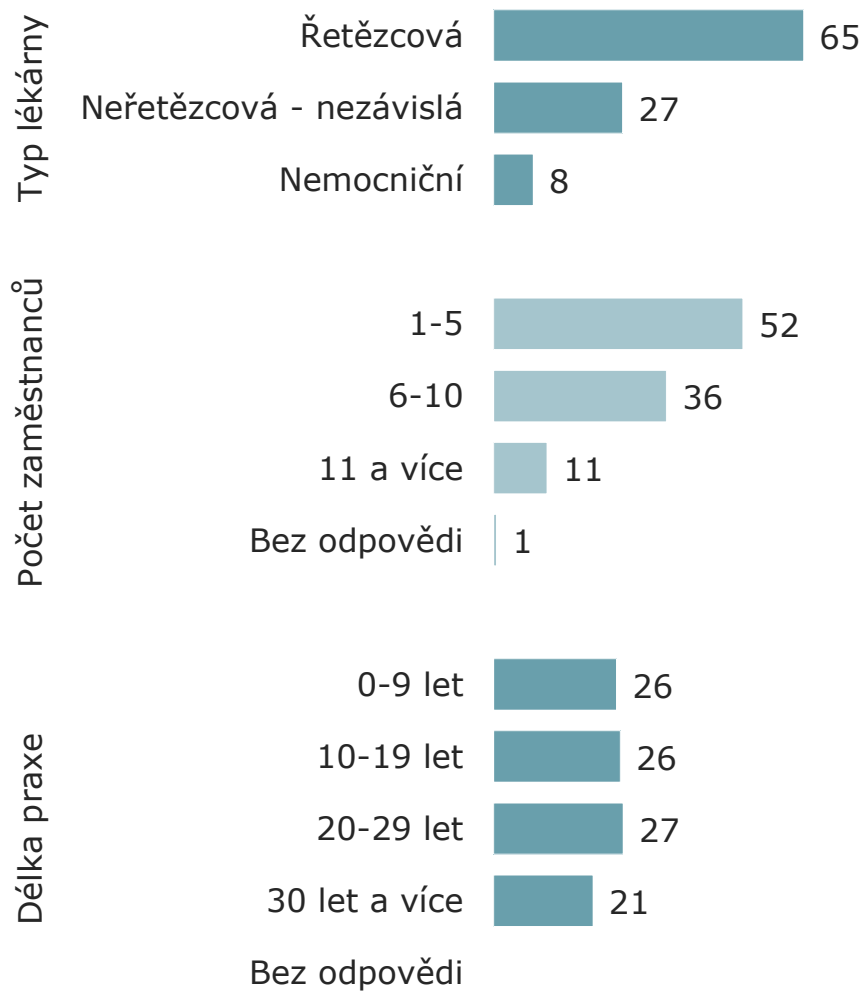
Metoda projektu

- Kvantitativní výzkum realizovaný metodou telefonických rozhovorů (CATI)
- Vzorek respondentů:
  - ❑ reprezentativní s ohledem na strukturu populace farmaceutů – lékárníků v ČR
  - ❑ kvóty: region, typ lékárny

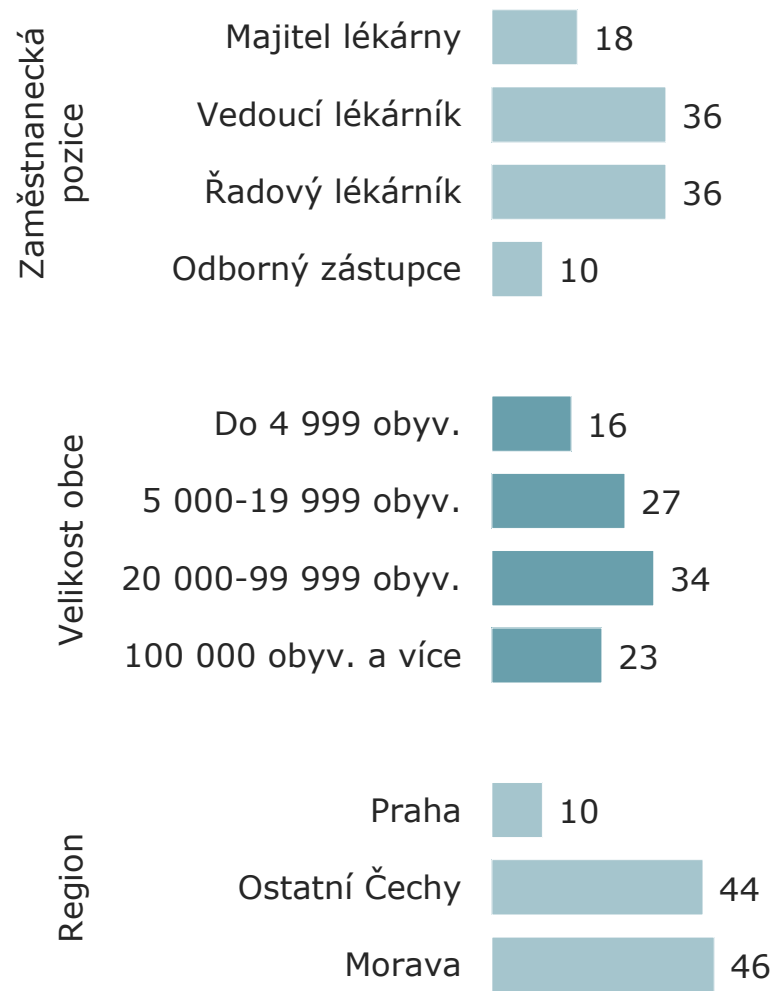
Detaily terénního šetření

- Počet kompletních rozhovorů: N=1002
- Průměrná délka rozhovoru: 9 minut
- Dotazování bylo prováděno školenými operátory STEM/MARK pod neustálým dohledem supervize CATI studia
- Termín dotazování: 9. listopadu – 1. prosince 2015
- Data: nevážená
- Dotazník: připraven zadavatelem projektu

Struktura vzorku

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1002 [údaje v grafu v %]

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1002 [údaje v grafu v %]

Podrobné výsledky

Využívání a hodnocení informačních zdrojů o léčivých přípravcích

NEJČASTĚJI VYUŽÍVANÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

- **Nejčastějším informačním zdrojem o léčivých přípravcích je komerční informační systém AISLP využívaný 69 % lékárníků** (častěji lékárníky ve věku 30 až 44 let - 74 %).
- **Z dalších informačních zdrojů lze uvést informace ze SÚKL**, u kterých byl zaznamenán meziroční nárůst ve využívání, a to o 10 procentních bodů (43 %, preferovaný respondenty s délkou praxe od 0 – 9 let – 54 %, ale také farmaceuty ve věku 18 až 29 let – 57 %), **časopisy pro lékárníky** (32 %, častěji využívané nejstaršími lékárníky s praxí nad 30 let – 39 %) a také **internet** (30 %, upřednostňovaný častěji v malých obcích do 5000 obyvatel a také mezi muži – 38 %).
- **V meziročním srovnání došlo k významnému nárůstu především u lékárenských časopisů a také u informací ze SÚKLu. Naopak pokles byl zaznamenán u internetu obecně a u odborné literatury/článků.** Přesun v rámci časopisů a odborné literatury/článků může být způsoben vnímáním jednotlivých informačních zdrojů (články mohou být vnímány a označovány některými respondenty jako lékárenské časopisy – „články uveřejňované v lékárenských časopisech“).

Využívání a hodnocení informačních zdrojů o léčivých přípravcích

NEJČASTĚJI VYHLEDÁVANÉ INFORMACE NA WWW.SUKL.CZ

- **Více než polovina respondentů** (55 %) **vyhledává na příslušných stránkách tzv. „Důležitá upozornění“ o stahování a závadách léčiv**, zejména pak lékárníci z řetězových lékáren a také ti s délkou praxe do 9 let. **44% lékárníků pak hledá obecné informace o lécích, 31 % respondentů se poté zajímá o informace týkající se cen a úhrad léciv** (častěji nemocniční lékárníci - 51 %, z lékáren s větším počtem zaměstnanců - 11 a více - 50 %). Z dalších vyhledávaných témat lze jmenovat problematiku registrací léků či vedlejších nežádoucích účincích.
- **V meziročním srovnání vzrostl zájem lékárníků o obecné informace o lécích.**

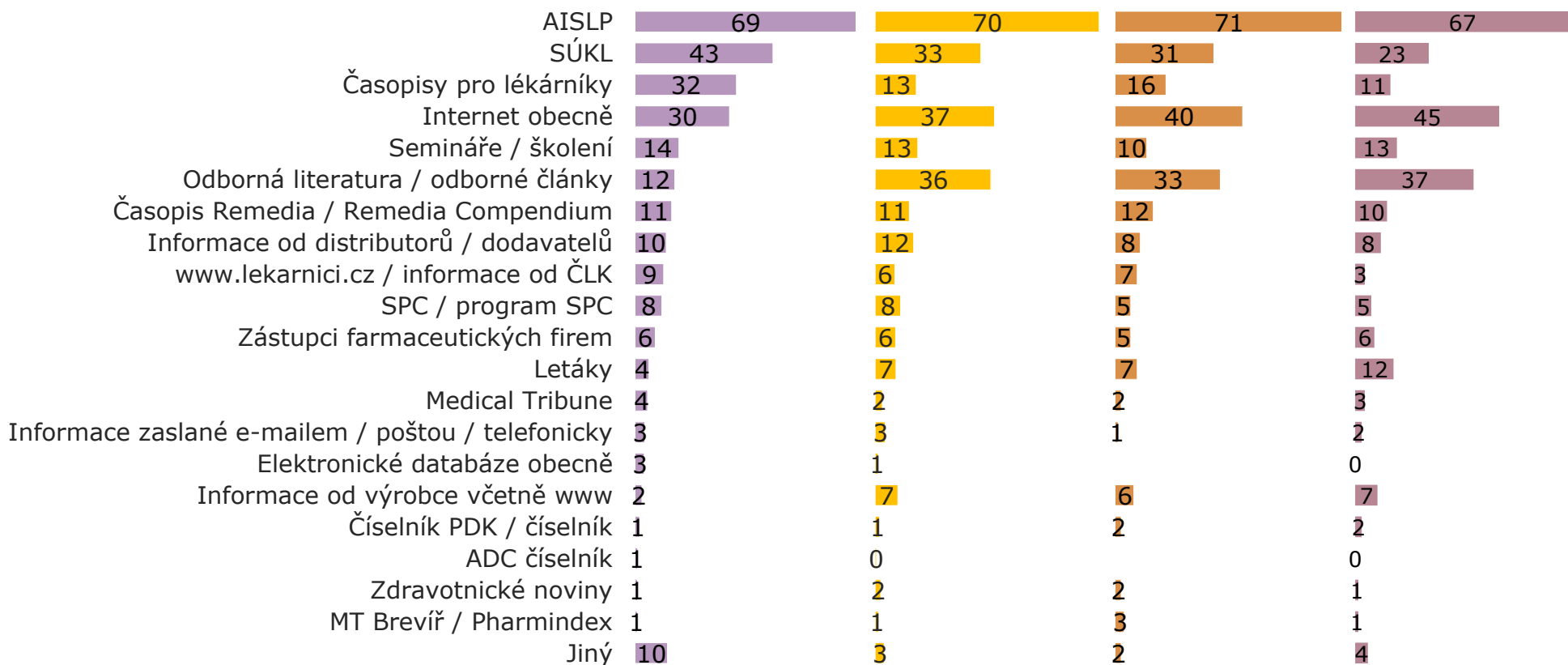
HODNOCENÍ PUBLIKACÍ SÚKL

- **Téměř tři čtvrtiny lékárníků považují bulletin Farmakoterapeutické informace za zdroj objektivních odborných informací.** Pouze 8 % osob má opačný názor, pětina dotázaných danou publikaci nečte.
- Obdobně je tomu v případě **zpravodaje Nežádoucí účinky léciv – 73 % dotázaných jej opět považuje za zdroj objektivních informací.** Opačný názor zastává pouze 8 % respondentů, necelá pětina ostatních publikaci nečte.
- **V meziročním srovnání nedošlo k významným posunům**, v obou případech se o něco zvýšil počet farmaceutů, kteří uvedli „spíše ano“ na úkor odpovědi „určitě ano“.

Jednoznačně nejvyužívanějším zdrojem informací je komerční informační systém AISLP

1. Který zdroj nebo zdroje informací o léčivých přípravcích nejčastěji využíváte? časové srovnání 2012–2015

■ STEM/MARK 2015 (n=1002) ■ STEM/MARK 2014 (n=1002) ■ ppm factum 2013 (n=1002) ■ ppm factum 2012 (n=1018)

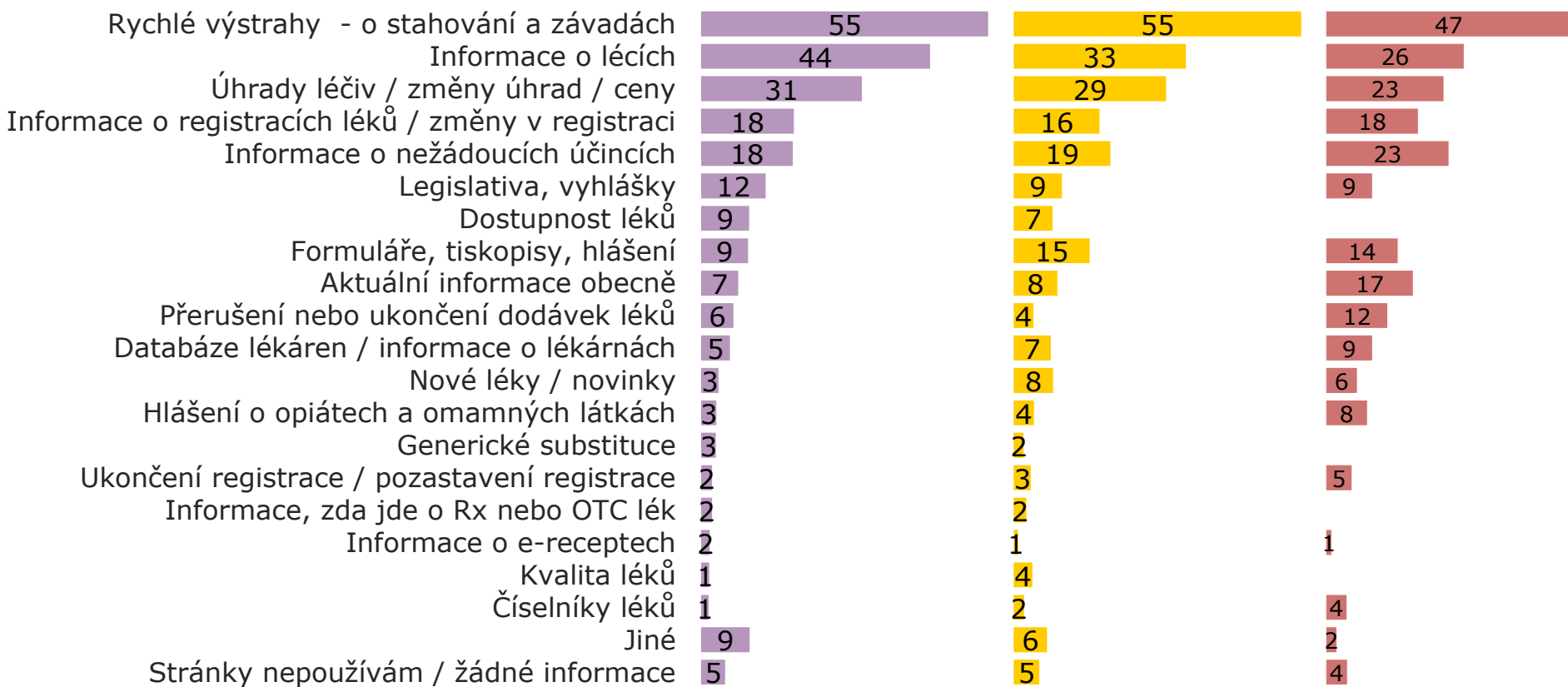

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Nejčastěji vyhledávanou informací jsou Důležitá upozornění

5. Pokud navštívíte webovou stránku SÚKL, jaké informace nejčastěji vyhledáváte? časové srovnání 2013–2015

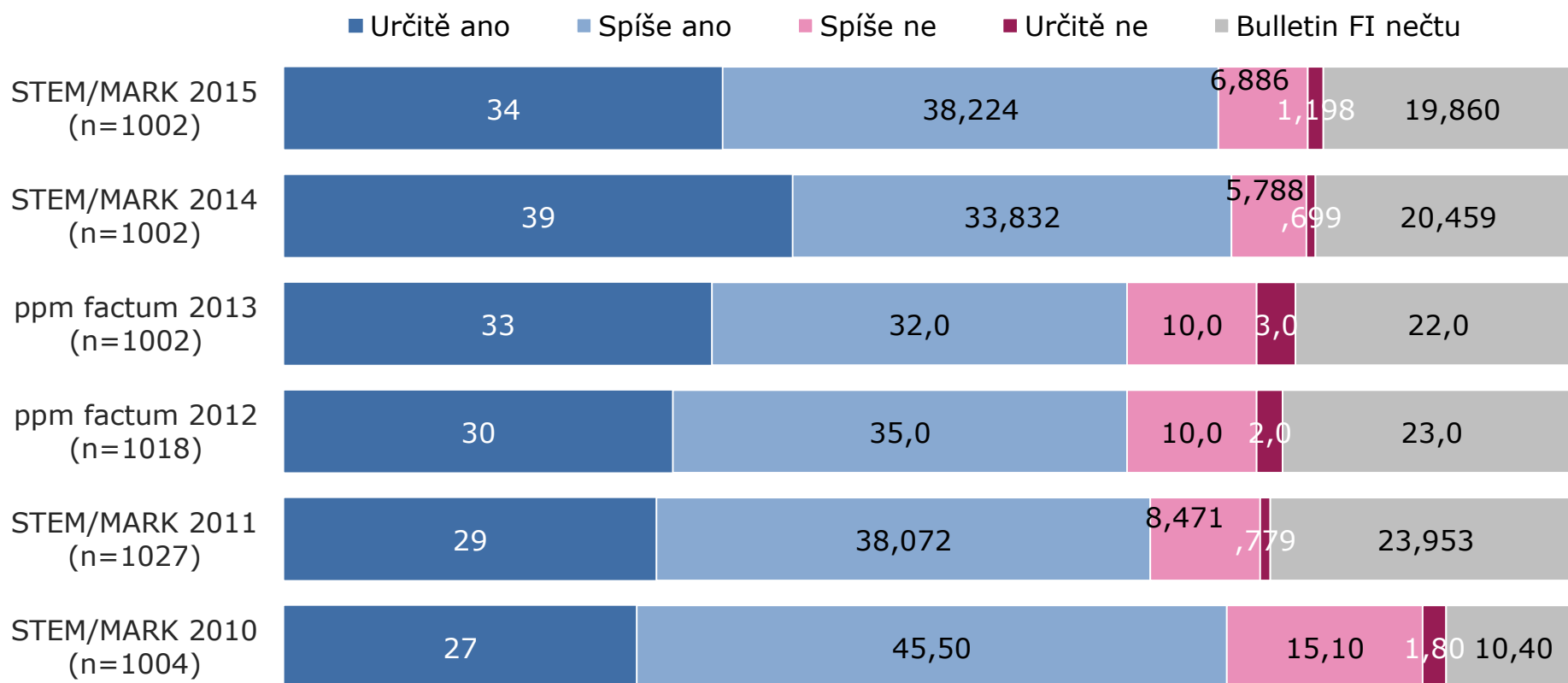
■ STEM/MARK 2015 (n=1002)   ■ STEM/MARK 2014 (n=1002)   ■ ppm factum 2013 (n=1002)

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Naprostá většina lékárníků považuje bulletin za objektivní zdroj informací

6. Považujete lékový bulletin Farmakoterapeutické informace za zdroj objektivních odborných informací, které využíváte ve své běžné praxi? časové srovnání 2010–2015

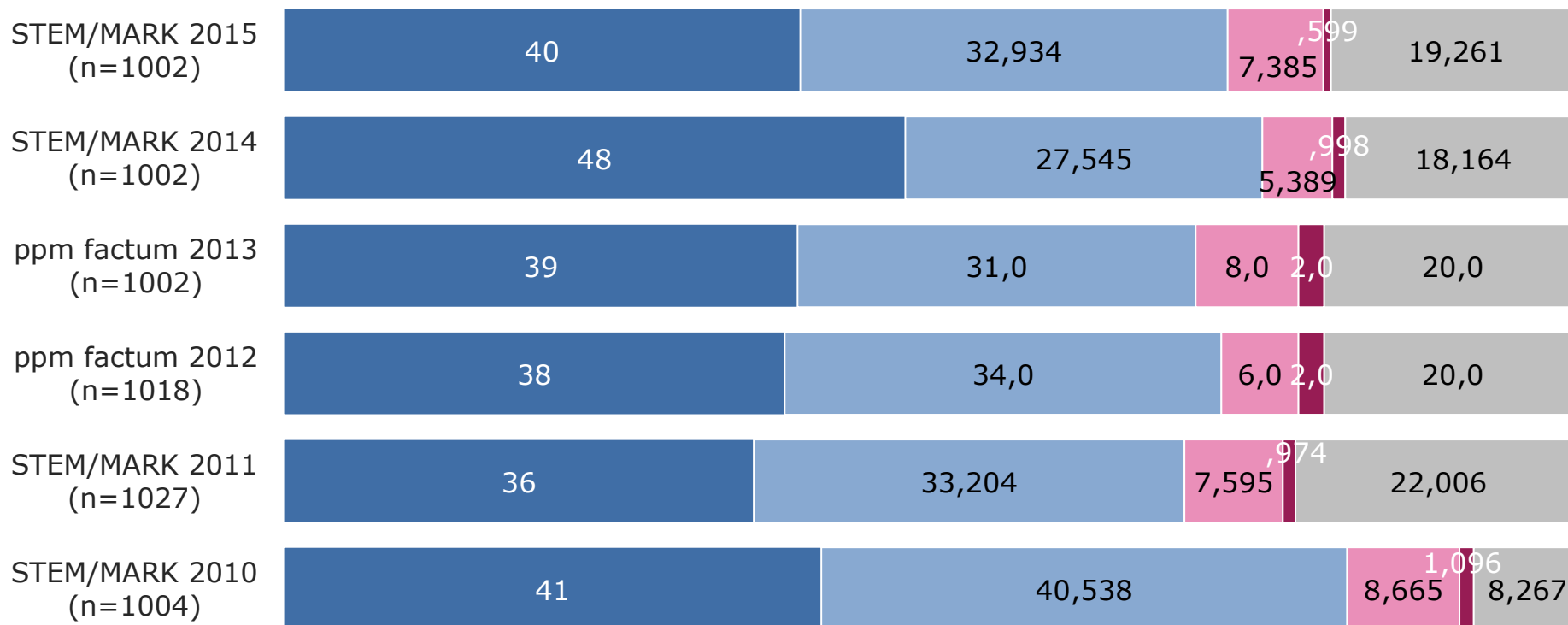
ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Naprostá většina lékárníků považuje zpravodaj za objektivní zdroj informací

7. Považujete informační zpravodaj Nežádoucí účinky léčiv za zdroj objektivních odborných informací, které využíváte ve své běžné praxi?

časové srovnání 2010–2015

■ Určitě ano   ■ Spíše ano   ■ Spíše ne   ■ Určitě ne   ■ Zpravodaj NÚL neznám

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Informovanost o bezpečnostním riziku léčiva nebo jeho stažení z důvodu závady jakosti

ZDROJE INFORMACÍ O BEZPEČNOSTNÍM RIZIKU LÉČIVA NEBO JEHO STAHOVÁNÍ

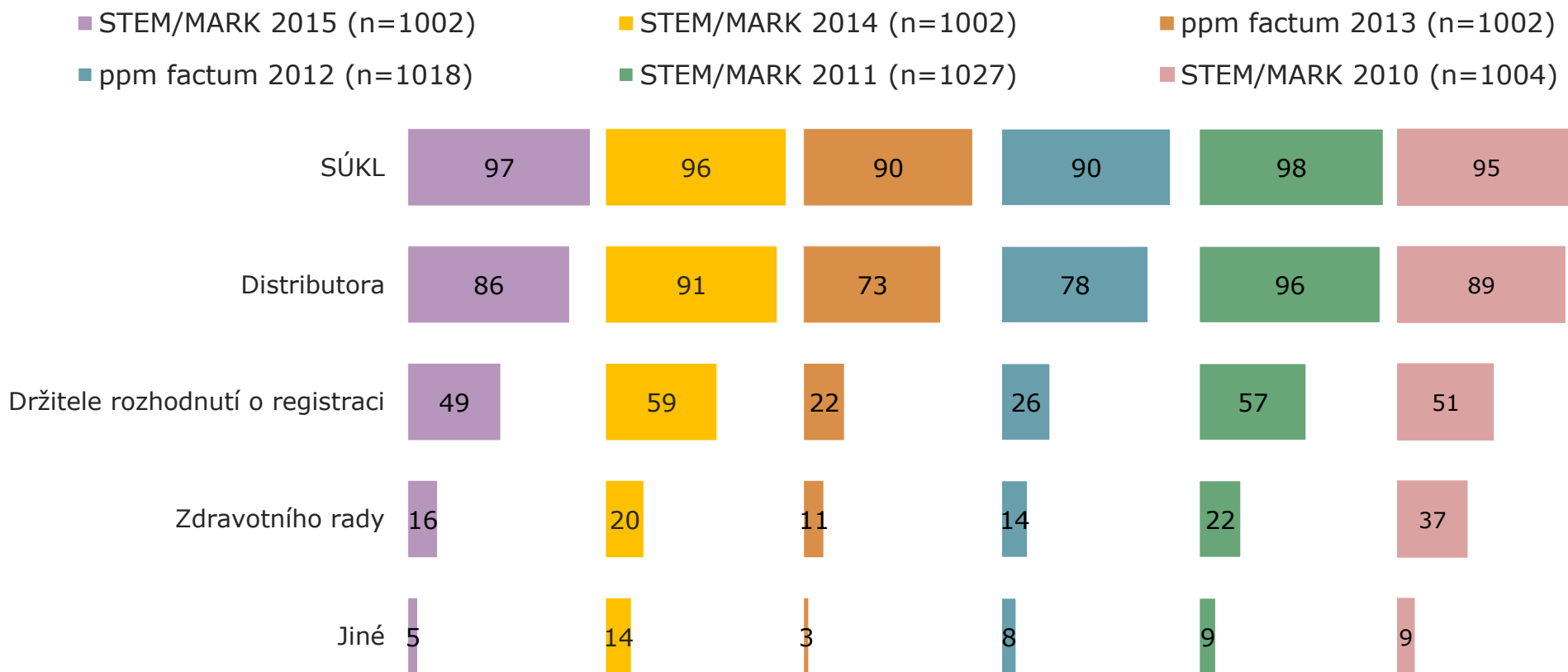
- **Téměř všichni dotázaní lékárníci získávají příslušné informace o bezpečnostním riziku léčiva či jeho stahování prostřednictvím SÚKL (97 %) či příslušného distributora (86 %).** Téměř polovina respondentů obdrží tuto informaci také od držitele rozhodnutí o registraci, 16 % od příslušného zdravotního rady (častěji lékárníci s praxí nad 20 let, z Moravy).
- **V meziročním srovnání klesla zejména role držitele rozhodnutí o registraci a nepatrně i zdravotního rady.**

VYUŽÍVÁNÍ SYSTÉMU RYCHLÝCH VÝSTRAH

- **84 % lékárníků využívají tento systém** (častěji respondenti s delší praxí nad 20 let), naopak 9 % respondentů jej nepoužívá - častěji lékárníci s praxí do 9 let (13 %), mezi kterými je také více těch, kteří o existenci systému vůbec nevědí (14 %). **Nejčastějším důvodem pro nepoužívání Rychlé výstrahy je skutečnost, že systém nemá příslušná lékárna nainstalovaný** (22 %), případně uvádějí, že tato problematika není v jejich pravomoci (22 %) nebo fakt, že lékárníci si příslušné informace získávají na internetu jiným způsobem (17 %).
- **V meziročním srovnání nepatrně přibylo těch, kteří daný systém využívají.**

Informace jsou získávány především od SÚKL a distributora

3. Informace o bezpečnostním riziku léčiva nebo stažení léčiva z důvodu závady jakosti nejčastěji získáváte prostřednictvím: časové srovnání 2010–2015

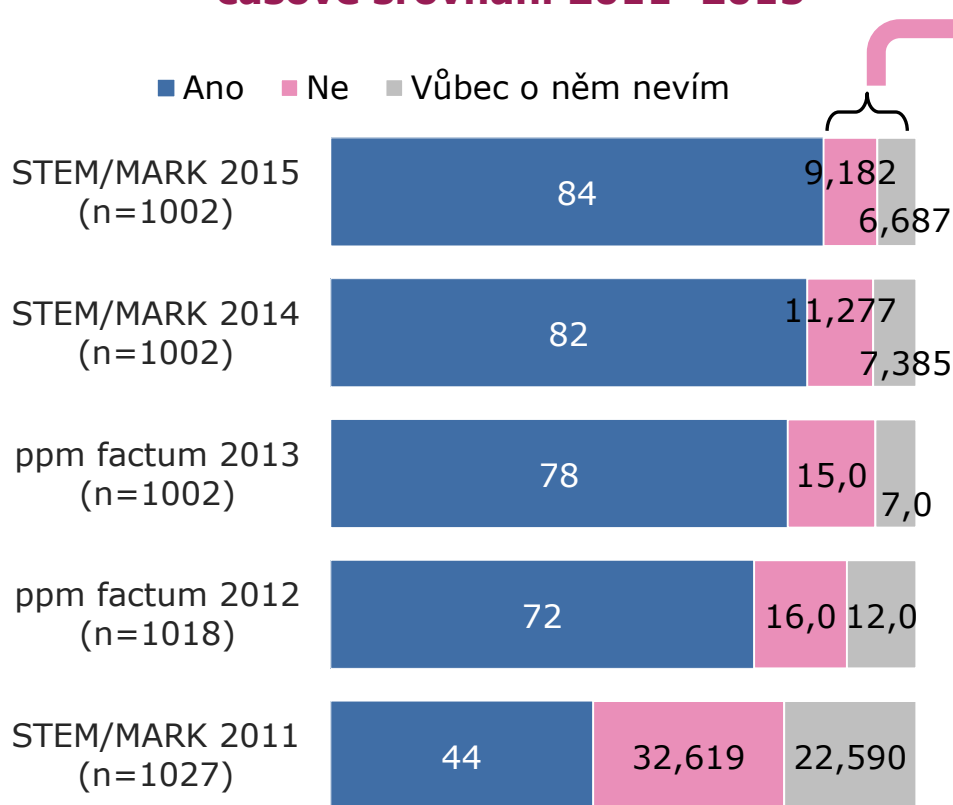
ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

84 % lékárníků využívá systém „Rychlé výstrahy SÚKL“

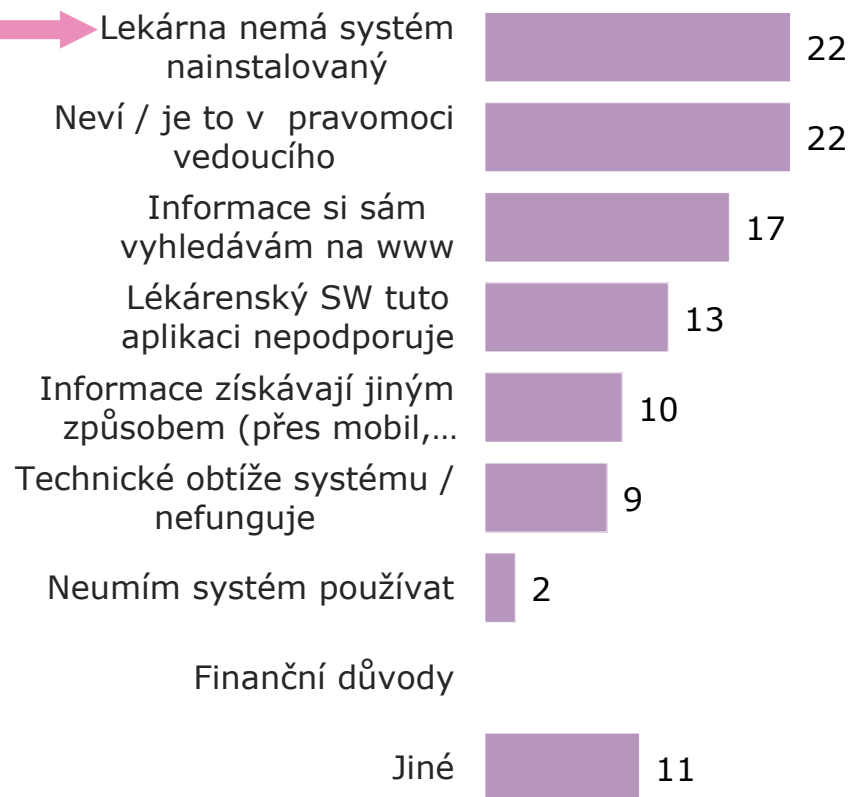
4. Využíváte systém „Rychlé výstrahy SÚKL“, který Vás upozorní na závady a nežádoucí účinky léčiv přímo ve Vašem lékárenském systému?

časové srovnání 2011–2015

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Proč nevyužíváte systém „Rychlé výstrahy SÚKL“?

ZÁKLAD: Respondenti, kteří nevyužívají systém „Rychlé výstrahy SÚKL“, n=92 [údaje v grafu v %]

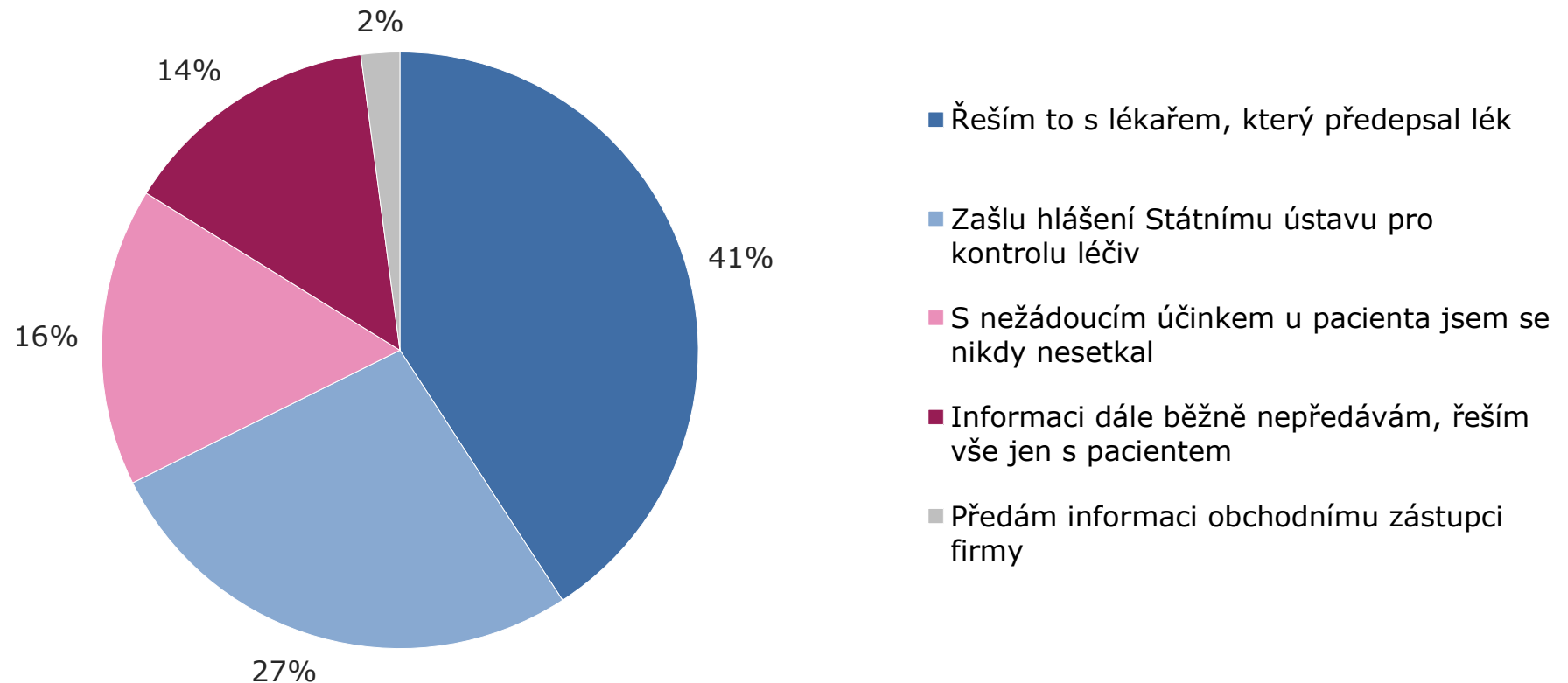
Hlášení nežádoucích účinků

HLÁŠENÍ NEŽÁDOUCÍCH ÚČINKŮ

- Nakládání s informací, kdy se u pacienta po užití léčiva vyskytnul nežádoucí účinek, se v rámci lékárenské veřejnosti liší. 16 % lékárníků se ještě nikdy s výskytem nežádoucích účinků u pacienta nesetkalo. **Dvě pětiny lékárníků řeší celou situaci s lékařem, který lék předepsal. Další více než čtvrtina respondentů zašle hlášení SÚKL** (častěji nemocniční lékárníci – 42 %, lékárny s vyšším počtem zaměstnanců, majitelé či vedoucí lékárny), dalších **14 % lékárníků řeší vše jen s pacientem** a informaci dále nepředává. Pouze 2 % oslovených komunikuje celou záležitost se zástupcem firmy.
- **V meziročním srovnání byl zjištěn nárůst lékárníků, kteří řeší výskyt nežádoucích účinků přímo s lékařem, který lék předepsal, naopak ubylo těch, kteří záležitost řeší jen s pacientem a dále informace nepředávají.**

Nejčastěji řeší lékárníci výskyt nežádoucích účinků s lékařem, který lék předepsal (41 %)

2. V případě, že u pacienta zjistíte nežádoucí účinek léku, jak s touto informací naložíte?

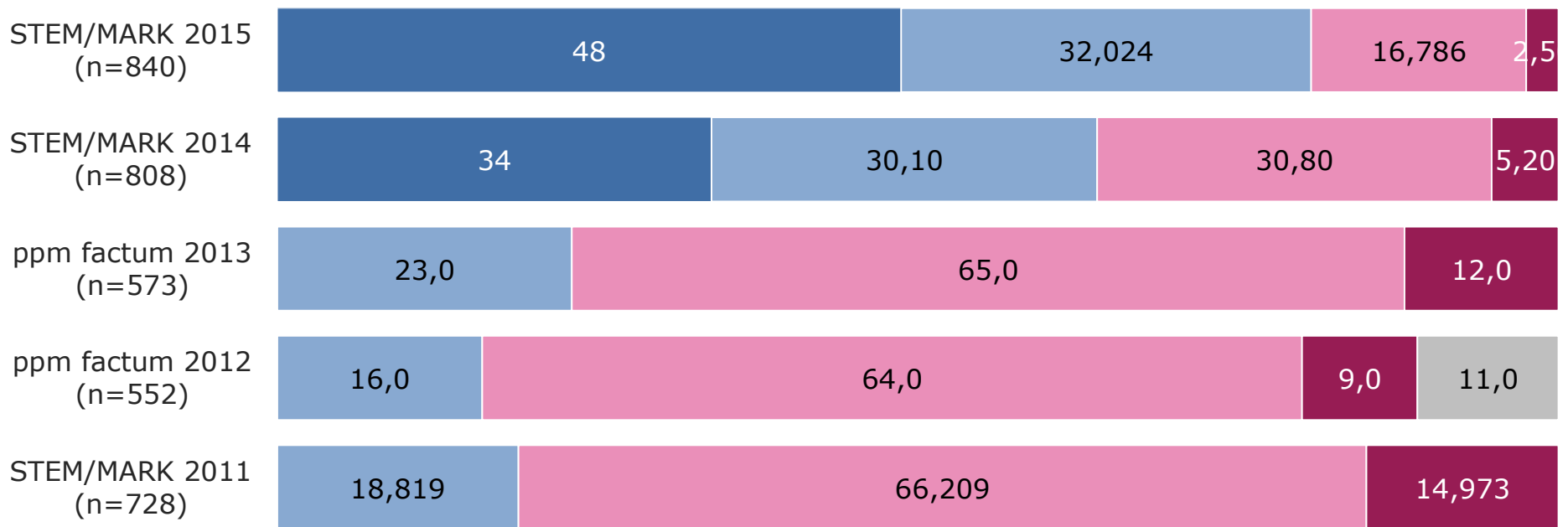
ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1002

Meziročně přibylo lékárníků, kteří řeší situaci přímo s lékařem

2. V případě, že u pacienta zjistíte nežádoucí účinek léku, jak s touto informací naložíte? časové srovnání 2011–2015

Pozn. : pouze lékárníci, kteří se setkali s nežádoucím účinkem.

- Řeším to s lékařem, který předepsal lék
- Zašlu hlášení Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv
- Informaci dále běžně nepředávám, řeším vše jen s pacientem
- Předám informaci držiteli rozhodnutí o registraci léčiva
- Jiné

ZÁKLAD: Respondenti, kteří se někdy setkali s nežádoucím účinkem [údaje v grafu v %]

Substituce přípravků, paralelní preskripce léčiv

SUBSTITUCE LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ

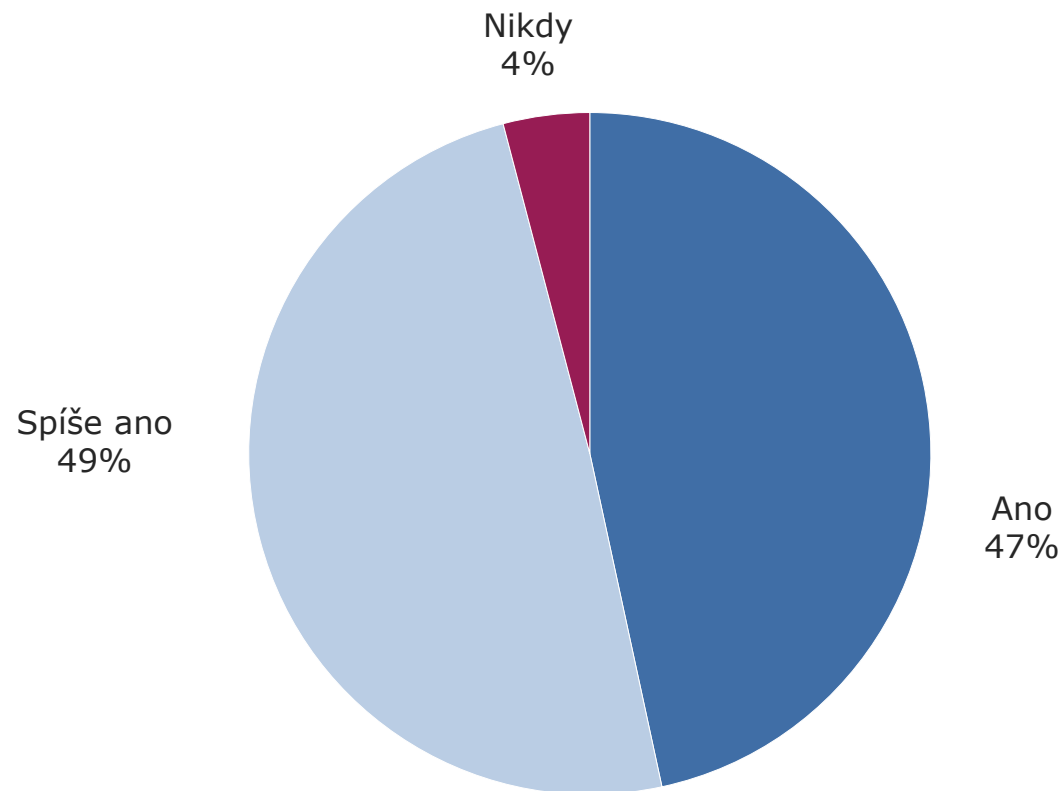
- **Zákonné možnosti substituce léčivých přípravků alespoň někdy vyžívají téměř všichni lékárníci – 96 %** (z toho – ano – 47 % - častěji lékárníci s praxí do 9 let, mladí lékárníci do 29 let a spíše ano – 49 %). Pouze 4 % respondentů, zejména ti s nejdelší praxí nad 30 let, z nejstarší věkové kategorie a majitelé lékáren přípravky nikdy nesubstituuji.

PARALELNÍ PRESKRIPCE LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ

- **Téměř všichni lékárníci se již někdy setkali** s tím, že jsou jednomu pacientovi od více lékařů předepsány léčivé přípravky se stejnou účinnou látkou nebo léčivé přípravky, jejichž současné užívání se vylučuje - **94 %** (z toho často – 12 %, výjimečně – 82 %). Pouze 6 % lékárníků se s takový případem ještě nesetkalo (častěji respondenti s praxí nad 30 let, z lékáren s malým počtem zaměstnanců).
- **Většina oslovených řešila nastalý problém přímo s předepisujícími lékaři (65 %), třetina dalších pouze s pacientem.** Pouhé 1 % respondentů léky pacientovi vydala.
- **V meziročním srovnání nebyly zaznamenány žádné významné rozdíly.**

Téměř všichni lékárníci alespoň někdy využívají možnost substituovat přípravek

8. Využíváte zákonné možnosti substituce za jiný přípravek se stejnou léčivou látkou při výdeji na lékařský předpis?

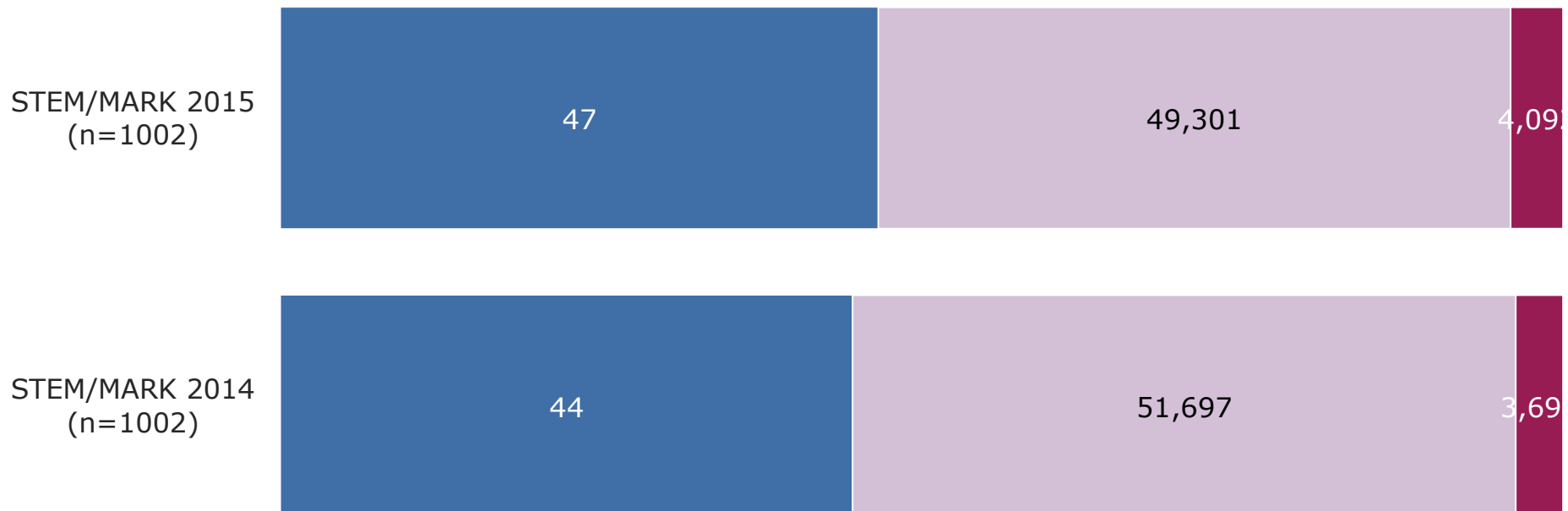

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1002

Téměř všichni lékárníci alespoň někdy využívají možnost substituovat přípravek, meziroční srovnání je beze změny

8. Využíváte zákonné možnosti substituce za jiný přípravek se stejnou léčivou látkou při výdeji na lékařský předpis? časové srovnání 2014–2015

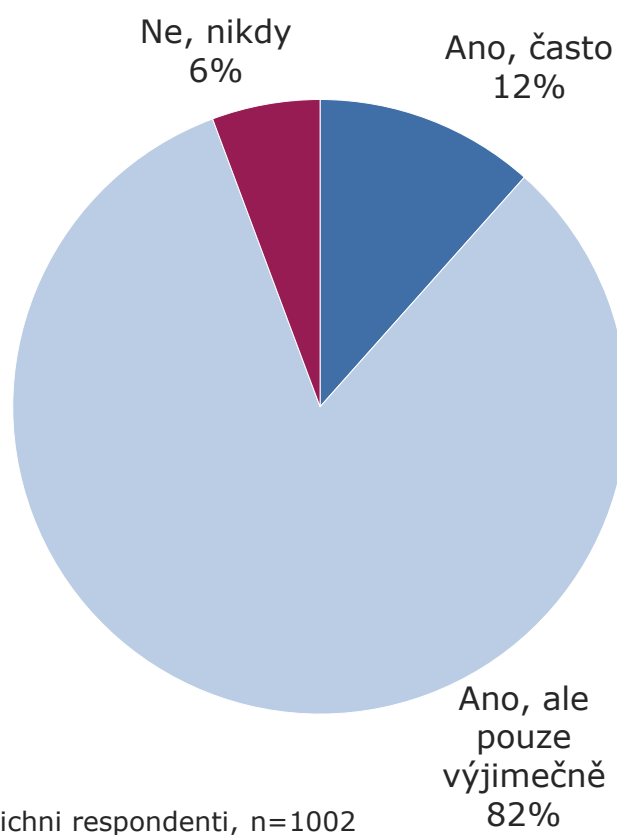
■ Ano   ■ Spíše ano   ■ Nikdy

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

S paralelní preskripcí léčiv se setkali téměř všichni lékárníci, situaci nejčastěji řešili přímo s předepisujícím lékařem

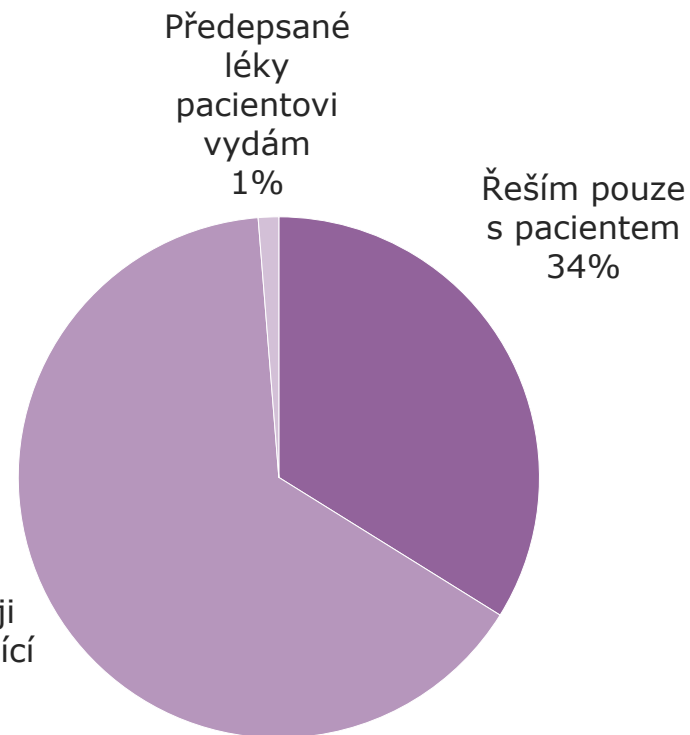
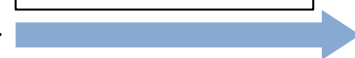
11. Setkáváte se s tím, že jsou jednomu pacientovi od více lékařů předepsány léčivé přípravky se stejnou účinnou látkou, nebo léčivé přípravky, jejichž současné užívání se vylučuje?

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1002

11a. Jaký je v takovém případě Váš další postup?

Ano, často +
Ano, výjimečně

ZÁKLAD: Respondenti, kteří se setkali s tím, že pacientovi byly předepsány léky se stejnou účinnou látkou nebo léky, jejichž současné užívání se vylučuje, n=945

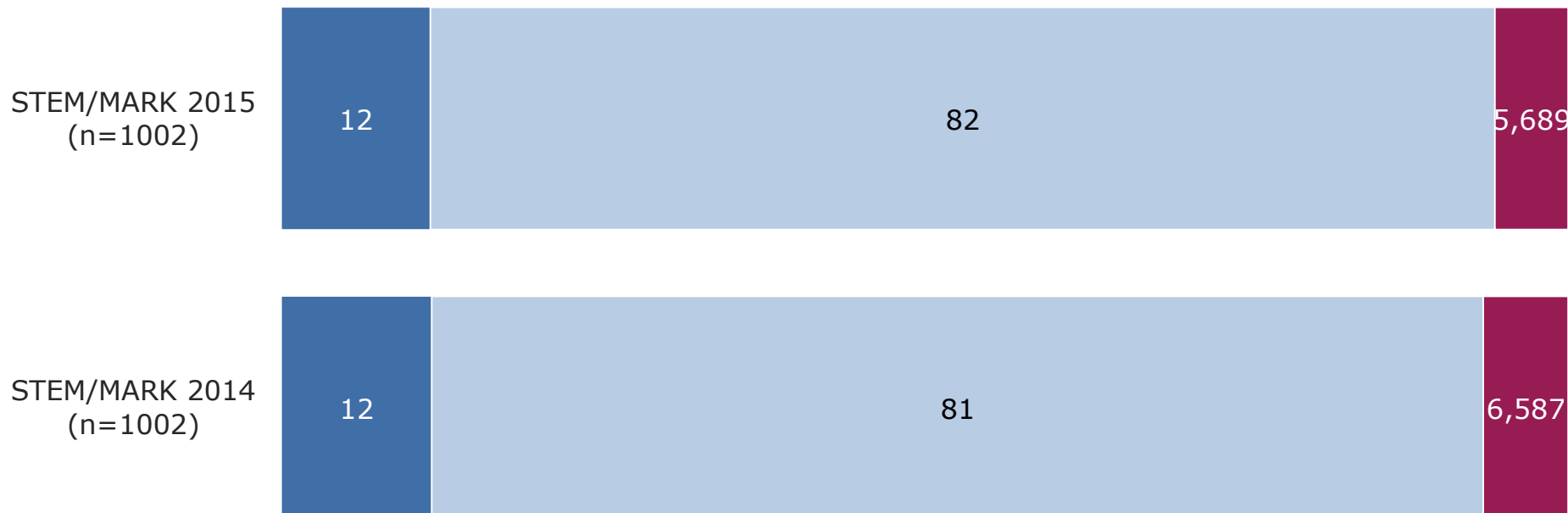

S paralelní preskripcí léčiv se setkali téměř všichni lékárníci, meziroční srovnání je beze změny

11. Setkáváte se s tím, že jsou jednomu pacientovi od více lékařů předepsány léčivé přípravky se stejnou účinnou látkou, nebo léčivé přípravky, jejichž současné užívání se vylučuje?

časové srovnání 2014–2015

■ Ano, často   ■ Ano, ale pouze výjimečně   ■ Ne, nikdy

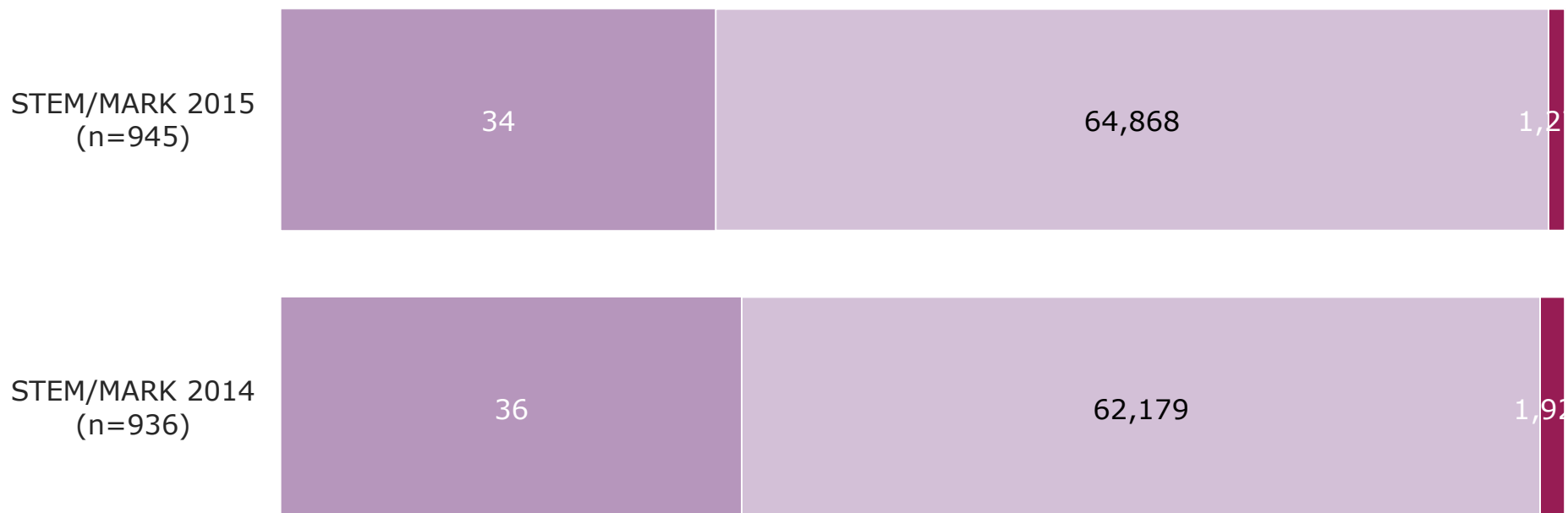

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Paralelní preskripci řeší 2/3 lékárníků přímo s lékařem, který lék předepsal, meziroční srovnání je beze změny

11a. Jaký je v takovém případě Váš další postup? časové srovnání 2014–2015

■ Řeším pouze s pacientem   ■ Kontaktuji předepisující lékaře   ■ Předepsané léky pacientovi vydám

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Nakládání s vrácenými léčivy

NAKLÁDÁNÍ S VRÁCENÝMI LÉČIVY

- **Naprostá většina pacientů/zákazníků vrací nepoužitá nebo prošlá léčiva osobně personálu lékárny (92 %).** Způsoby využívající kontejnery v lékárnách jsou využívány minimálně.

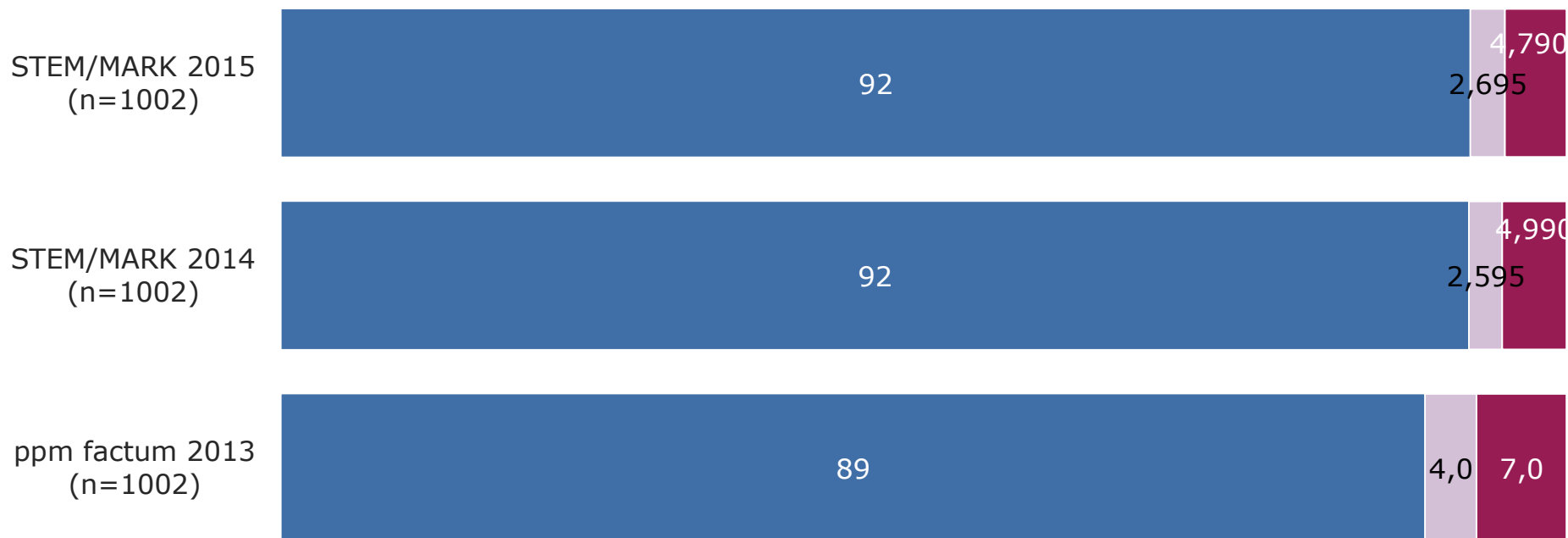
DŮVODY VYHAZOVÁNÍ NEPOUŽITÝCH LÉČIV

- Dle vyjádření lékárníků je **nejčastějším důvodem vyhazování nepoužitých léčiv prošlá doba jejich použitelnosti (66 %)**, případně skutečnost, že se jedná o lék po některém z členů rodiny, který zemřel (19 %).
- **Ve srovnání s rokem 2014 nedošlo v tomto ohledu k žádným zásadním posunům.**

Vrácená léčiva jsou většinou přijímána osobně personálem lékárny

9. Jakým způsobem vaše lékárna shromažďuje léčiva vrácená veřejností? časové srovnání 2013–2015

- pacient/zákazník je odevzdá osobně personálu lékárny
- pacient/zákazník je vhodí sám do nezapečetěného (či jinak nezabezpečeného) kontejneru či jiné nádoby
- pacient/zákazník je vhodí sám do zapečetěného (či jinak zabezpečeného) kontejneru či jiné nádoby

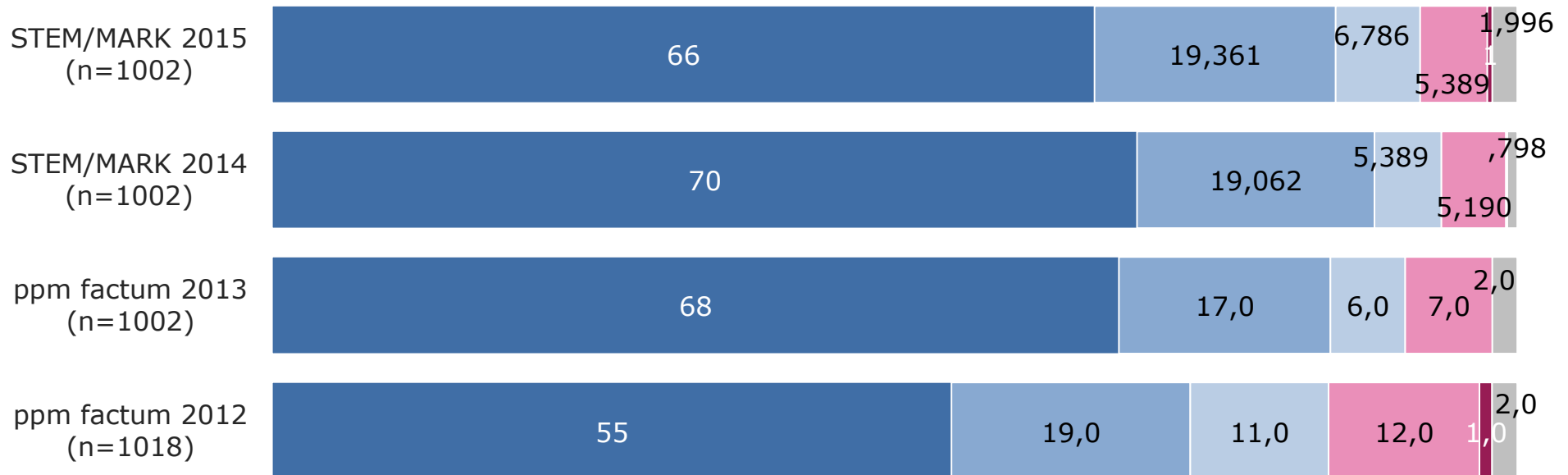

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Nejčastějším důvodem vyhazování léčiv je prošlá doba použitelnosti

10. Z jakého důvodu, podle Vaší zkušenosti, lidé nejčastěji vyhazují nepoužitá léčiva? časové srovnání 2012–2015

- Mají prošlou dobu použitelnosti
- Jedná se o léky po nějakém členu rodiny, který již zemřel
- Léky měli doma „do zásoby“ a nyní je již neužívají
- Pacientovi byla změněna léčba
- Při jejich užívání se objevily nežádoucí účinky
- Z jiného důvodu

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Dotazník

C3586 - Otázky lékové politiky - Dotazník pro lékárníky

Dobrý den, jmenuji se _____ a volám jménem výzkumné agentury STEM/MARK, která se zabývá výzkumem trhu a veřejného mínění a v rámci toho také zdravotnickými projekty. V současné době realizujeme výzkumný projekt týkající se postojů lékárníků k některým otázkám farmakoterapie a lékové politiky.

Projektu se účastní 1 000 lékárníků z celé České republiky a jeho hlavním cílem je poskytnout lékárníkům v této oblasti kvalitnější informační servis. Jde o stručný telefonický rozhovor netrvajícím déle než 10 minut.

SCREENING

S1. Byl/a byste ochoten/a se tohoto projektu formou stručného rozhovoru rovněž zúčastnit?

- 1 ano
- 2 ne => požádejte o rozhovor jiného kolegu, kolegyni s VŠ vzděláním.

S2. Projekt je určen jen pro absolventy vysoké školy. Mohla bych si proto ověřit Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Pokyn: pouze 1 možnost odpovědi.

VŠ (titul PharmDr., Mgr., RNDr., PhMr.)	1
SŠ (farmaceutický asistent/ka/laborant)	2 => požádejte o rozhovor s kolegou s VŠ vzděláním a zopakujte úvod; jinak ukončete

S3. V jakém regionu pracujete? **Pokyn: rekrutujte podle kvót.**

Praha	1
Středočeský	2
Jihočeský	3
Plzeňský	4
Karlovarský	5
Ústecký	6
Liberecký	7
Královéhradecký	8
Pardubický	9
Vysočina	10
Jihomoravský	11
Olomoucký	12
Zlínský	13

Moravskoslezský

14

S4. V jakém typu lékárny pracujete? **Pokyn: rekrutujte podle kvót.**

Jedna možnost odpovědi. Předčítejte.

Řetězcová lékárna (tzn. vlastník provozuje více lékáren) mimo nákupní centrum	:
Řetězcová lékárna (tzn. vlastník provozuje více lékáren) v nákupním centru	:
Soukromá lékárna, která je členem nějaké sítě nezávislých lékáren (virtuální řetězec, sdružení lékáren) mimo nákupní centrum	:
Soukromá lékárna, která je členem nějaké sítě nezávislých lékáren (virtuální řetězec, sdružení lékáren) v nákupním centru	:
Soukromá neřetězcová lékárna mimo nákupní centrum	!
Soukromá neřetězcová lékárna v nákupním centru	!
Nemocniční/ ústavní lékárna	!

Hlavní dotazník

1.

Který zdroj nebo zdroje informací o léčivých přípravcích nejčastěji využíváte?

Můžete uvést až tři informační zdroje, které preferujete (uveďte pořadí dle Vaší preference)

Otevřená otázka, nenapovídejte! Zapište.

1. zdroj: .....
2. zdroj: .....
3. zdroj: .....

2.

V případě, že u pacienta zjistíte nežádoucí účinek léku, jak s touto informací naložíte?

Jedna možná odpověď. Předčítejte.

- a) zašlu hlášení Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv
- b) předám informaci obchodnímu zástupci (reprezentantovi) firmy, která je držitelem rozhodnutí o registraci léčiva
- c) informaci dále běžně nepředávám, řeším vše jen s pacientem
- d) s nežádoucím účinkem u pacienta jsem se nikdy nesetkal

3.

Informace o bezpečnostním riziku léčiva nebo stažení léčiva z důvodu závady jakosti nejčastěji získáváte prostřednictvím:

Možnost více odpovědí. Předčítejte.

- a) zdravotního rady

Dotazník

- a) Státního ústavu pro kontrolu léčiv
- b) distributora
- c) držitele rozhodnutí o registraci (obvykle výrobce)
- d) z jiných zdrojů – uveďte: .....

4.

Využíváte systém „Rychlé výstrahy SÚKL“, který Vás upozorní na závady a nežádoucí účinky léčiv přímo ve Vašem lékárenském systému?

Jedna možnost odpovědi. Předčítejte.

- a) ano
- b) ne, uveďte, prosím, důvod proč: .....
- c) vůbec o něm nevím

5.

Pokud navštívíte webovou stránku SÚKL, jaké informace nejčastěji využíváte/vyhledáváte?

Řekněte mi, prosím, tři hlavní typy informací, které zde hledáte.

Otevřená otázka, nenapovídejte! Zapište.

- 1. typ informací: .....
- 2. typ informací: .....
- 3. typ informací: .....

6.

Považujete lékový bulletin Farmakoterapeutické informace, vydávaný Státním ústavem pro kontrolu léčiv, za zdroj objektivních odborných informací, které využíváte ve své běžné praxi?

Jedna možnost odpovědi. Předčítejte.

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne
- e) bulletin FI nečtu

7.

Považujete informační zpravodaj Nežádoucí účinky léčiv vydávaný rovněž Státním ústavem pro kontrolu léčiv, za zdroj objektivních odborných informací, které využíváte ve své běžné praxi?

Jedna možnost odpovědi. Předčítejte.

- a) určitě ano

- a) spíše ano
- b) spíše ne
- c) určitě ne
- d) Zpravodaj NÚL neznám

8.

Využíváte zákonné možnosti substituce za jiný přípravek se stejnou léčivou látkou při výdeji na lékařský předpis?

Jedna možnost odpovědi. Předčítejte.

- a) ano
- b) spíše ano
- c) nikdy

9.

Jakým způsobem vaše lékárna shromažďuje léčiva vrácená veřejností?

Jedna možnost odpovědi. Předčítejte.

- a) pacient/zákazník je odevzdá osobně personálu lékárny
- b) pacient/zákazník je vhodí sám do nezapečetěného (či jinak nezabezpečeného) kontejneru či jiné nádoby
- c) pacient/zákazník je vhodí sám do zapečetěného (či jinak zabezpečeného) kontejneru či jiné nádoby

10.

Z jakého důvodu, podle Vaší zkušenosti, lidé nejčastěji vyhazují nepoužitá léčiva?

Jedna možnost odpovědi. Předčítejte.

- a) mají prošlou dobu použitelnosti
- b) při jejich užívání se objevily nežádoucí účinky
- c) pacientovi byla změněna léčba
- d) jedná se o léky po nějakém členu rodiny, který již zemřel
- e) léky měli doma „do zásoby“ a nyní je již neužívají
- f) z jiného důvodu

11.

Setkáváte se s tím, že jsou jednomu pacientovi od více lékařů, předepsány léčivé přípravky se stejnou účinnou látkou, nebo léčivé přípravky, jejichž současné užívání se vylučuje?

Jedna možnost odpovědi. Předčítejte.

- a) ano, často – jděte na otázku 11a
- b) ano, ale pouze výjimečně – jděte na otázku 11a
- c) ne, nikdy – jděte na otázku 55

11a.

Jaký je v takovém případě Váš další postup?

- a) řeším pouze s pacientem
- b) kontaktuji předepisující lékaře
- c) předepsané léky pacientovi vydám

Na závěr ještě několik socio-demografických údajů:

S5. Jaká je Vaše zaměstnanecká pozice? Předčítejte.

Majitel lékárny	1
Vedoucí lékárník/vedoucí lékárny	2
Lékárník/řadový lékárník	3
Odborný zástupce	4

S6. Kolik zaměstnanců má Vaše lékárna? Uvedte prosím celkový počet (tj. dohromady všichni magistři, farmaceutičtí asistenti a sanitáři). Vypište.

.....

S7. Jaká je délka Vaší praxe v letech? Vypište: .....

S8. Jaká je velikost města, kde pracujete?

Obec do 999 obyvatel	1
Obec s 1 000 – 1 999 obyvateli	2
Obec s 2 000 – 4 999 obyvateli	3
Město s 5 000 – 19 999 obyvateli	4
Město s 20 000 – 99 999 obyvateli	5
Velkoměsto nad 100 000 obyvatel	6

S9. Kolik je Vám prosím let?

.....

S10. Zaznamenejte pohlaví respondenta:

Muž	1
Žena	2

Děkuji za Vaše odpovědi a za Váš čas věnovaný tomuto výzkumu.